

UTAJÄRVI 78 Sotkajärvi, Pirttirimpi, Pyhänniska

Tarkastus Paula Purhonen 1975

UTAJÄRVI 78 , Sotkajärvi, Pirttirimpi, Pyhänniska

Kivikautinen asuinpaikka. II.

Maanomistaja toim.apul. Kirsti Askonen (Pohjolankatu 8 B, Lappeenranta)

Rek.nro 743

Peruskartta 3423 03 (Sotka, painettu 1950), koordinaatit x = 7187 66, y = 464 07.

Kertomukseen liittyy karttakopio (liite 1) ja ote peruskartasta 3423 03 (liite 2)

Paikalla aikaisemmin suoritettut tutkimukset: Kaivaus 4.-9.8.1947 C.F.Meinander, kert. 30.3.1948 (löydöt KM 11523, 11762:1-67).

Syksyllä 1974 ilmoitti museonjohtaja Aimo Kehusmaa, Pohjois-Pohjanmaan Museo, että Utajärven Pyhänniskan kivikautisella asuinpaikalla Pyhänsivu-Pälli-maantien länsipuolella on paalutus, mikä viittaa siihen, että paikalla on tarkoitus aloittaa jokin rakennushanke. Sain selville, että alue on paalutettu Keskusmetsälautakunta Tapiion Oulun metsänparannuspiirin toimesta ja että paikalla on tarkoitus tehdä metsänojitus. Rauhoitetusta kivikautisesta asuinpaikasta ilmoitettiin Keskusmetsälautakunta Tapiolle, joka lähetti museovirastoon lausuntopyynnön ojitussuunnitelmasta. Museovirasto antoi pyydetyn lausunnon 13.12.1974/5829. 12.6.1975 kävin paikalla ojitussuunnitelman laatineen metsäteknikko Erkki Korhosen kanssa.

Utajärven Pyhänniskan asuinpaikka sijaitsee suomaastosta kohoavalla, pieniä mäntyjä kasvavalla hiekkapohjaisella kummulla, n. 100 m länteen em. maantiestä. Vuoden 1947 kaivausalue on vielä todettavissa, joskin heikosti paikalle muodostuneen kasvillisuuden takia. Kaivausalueen reunoissa oli havaittavissa punaiseksi palanutta kulttuurimaata, mutta esinelöytöinä voitiin hiekan pinnalla havaita vain muutamia kvartsi-iskoksia. Myös vuonna 1947 kaivettuja koekuoppia saattoi nähdä kaivausalueen ympäristössä.

Pyhänniskan kivikautisen asuinpaikan kaivaustutkimuksesta laaditussa kertomuksessa todetaan, että muinaisjäännös rajoittunee

melko pienelle alueelle, mutta että muinaisjäännöstä ei kuitenkaan ole vielä kokonaan tutkittu. Koska tarkkoja rajoja ei ilman koekaivausta voi määrittää on muinaisjäännös edelleen rauhoitettu.

Vaikuttaa kuitenkin todennäköiseltä, että muinaisjäännös rajoittuu kuivalle kangasmaalle eikä ulotu ympäröivään suomaastoon. Tätä käsitystä tukee myös vuonna 1947 kaivettujen koekuoppien löydöttömyys. Siksi Keskusmetsälautakunta Tapion Oulun metsänparannuspiirille ilmoitettiin 16.6.1975/5261, että ojitussuunnitelma voidaan toteuttaa museovirastolle esitetyssä muodossa, kuitenkin siten muutettuna, että toteuttamatta jätetään kuivaan maastokohtaan suunniteltu kaakkois-luoteissuuntainen oja Ba sekä lyhennetään itä-länsisuuntaista ojaa Baa 50 m:llä ojan itäpäätä (liite 1). Näillä toimenpiteillä vältettäneen muinaisjäännöksen osittainen tuhoutuminen mikäli se ulottuisi oletettua laajemmalle.

Helsingissä 28.11.1975

Paula Purhonen

OTE KESKUSMETSÄLAUTA-
 KUNTA TAPION OULUN METSÄN-
 PARANNUSPIIRIN V. 1974
 UTAJÄRVEN SOTKAJÄRVEN
 KYLÄÄN LAATIMASTA METSÄN-
 OITUSSUUNNITELMASTA.
 MK 1 : 10 000

LIITE 1

7180/90-27°-460/70 SOTKA

